

MELDING

Saksmappe nr: 2018/3985	Saksbehandler: Trude Irene Gusgaard
-----------------------------------	--

	Helse-, sosial- og omsorgsutvalget	
	Kommunestyret	

Arbeid med kvalitet og pasientsikkerhet, herunder avviksmeldinger.

Denne meldingen er bestilt som oppfølging av spørsmål fra Ninni Bjørnland (SV) vedr. Helse- og omsorgstjenestens omfang og arbeidsmetode i forhold til avvik.

Helse- og omsorg i Lier kommune har høyt fokus på kvalitetsarbeid og pasientsikkerhet. Dette er tidligere orientert om i melding 2013/2594 og 2018/1270 (Se vedlegg). I forbedringsarbeid spiller avviksmeldinger en vesentlig rolle. Ansatte oppfordres til å melde avvik, også i tilfeller der de er usikre på om en hendelse er å regne som et avvik. Å jobbe for en kultur der det er lav terskel for å melde avvik anses som riktig i forhold til å sikre fokus på kontinuerlig forbedring. Mange meldte avvik er ikke ensbetydende med dårlig kvalitet på tjenesten. Det vurderes tvert om som tegn på høy bevissthet i forhold til kvalitetsarbeid. Alvorlige hendelser er derimot ikke ønsket og nettopp hva avviksmeldinger skal bidra til å forebygge.

Vi vil i det videre redegjøre for retningslinjer for avviksmeldinger og håndtering av disse.

Det er lovpålagt å melde avvik (helsepersonelloven § 17, helse- og omsorgstjenesteloven §4-2). Først og fremst meldes avvik for å dokumentere brudd på rutiner, lover og forskrifter med formål å bedre pasientsikkerheten. I tillegg kan avvik synliggjøre faktorer ved kompetanse, utstyr, rutiner og arbeidsmiljø.

Lier kommunes elektroniske kvalitetssystem - RiskManager

«Registrering og oppfølging av avvik er en svært viktig del av kommunens kvalitetsarbeid. Avviksmodulen ivaretar alle kvalitetsområder. Formålet er å fange opp brudd på rutiner, lover og forskrifter, og identifisere forhold som kan initiere læring, forebygging og forbedringsprosesser.» (Forsiden av RiskManager)

Ansatte i HOV melder selv avvik som et ledd i kvalitetsarbeidet. Hvorfor, hvem og hva som skal meldes som avvik beskrives i ulike retningslinjer i kvalitetssystemet.

Overordnede dokumenter i Kvalitetssystemet som omhandler avviksmelding:

- Avviksbehandling
- Styringsdokument Kvalitetssystemet

Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV som omhandler avvikshåndtering:

- Ansvarsfordeling
- Avvik meldt på eksterne samarbeidspartnere-virksomheter
- AVVIKSMELDING
- Definisjoner

- Hensikt – avviksbehandling

(Alle nevnte dokumenter er vedlagt)

«Ansatte er ansvarlige for å følge opp avvikssystemet ved å melde avvik fra spesifiserte krav i prosedyrebeskrivelse eller instruks. Meldinger skal skrives både når den ansatte selv har gjort avvik eller observerer avvik gjort av andre»

(«Ansvarsfordeling» fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV).

Avvikene som meldes brukes aktivt i kontinuerlig forbedring av tjenestene

Meldte avvik saksbehandles av nærmeste leder eller virksomhetsleder. Saksbehandler kan involvere avviksmelderer i saksbehandlingen for å drøfte aktuelle tiltak og fremme læring/forbedring. Avvik som omhandler HMS drøftes i de lokale medarbeiderutvalgene (LMU) som finnes ved hver virksomhet.

Avviksmeldinger er sentrale for å initiere læring, forebygging og forbedringsprosesser. Ledere på alle nivå arbeider aktivt for å fremme en god meldekultur gjennom å være lydhøre for avvik og anerkjenne dette som engasjement for forbedringsarbeid.

Kontinuerlig forbedringsarbeid, som avvik er en viktig del av, har som formål å sikre god pasientbehandling og redusere risikoen for alvorlige hendelser.

Helsetilsynet definerer alvorlig hendelse slik: «Med alvorlig hendelse menes dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnet risiko.»

I 2017 var det en alvorlig hendelse i Helse og omsorg i Lier kommune.

Frem til oktober 2018 har det ikke vært noen alvorlig hendelse.

Alvorlige hendelser i kommunehelsetjenesten meldes som hovedregel til fylkesmannen i det aktuelle fylket. Fylkesmannen vurderer om det opprettes tilsynssak i hvert enkelt tilfelle.

Vedlegg

1. Avviksbehandling (Fra overordnede dokumenter i Kvalitetssystemet)
2. Styringsdokument (Fra overordnede dokumenter i Kvalitetssystemet)
3. Ansvarsfordeling (Fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV)
4. Avvik meldt på eksterne samarbeidspartnere-virksomheter (Fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV)
5. AVVIKSMELDING (Fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV)
6. Definisjoner (Fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV)
7. Hensikt – avviksbehandling (Fra Fellesdokumenter Helse, omsorg og NAV)
8. 2013/2594 Melding om pasientsikkerhet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten – til HSO
9. 2018/1270 Pasientsikkerhet - Melding til HSO

Referanser

Helsepersonelloven

(<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64>)

Helse- og omsorgstjenesteloven

(<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30>)

Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring

(<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2016-10-28-1250>)

Slik varsler spesialisthelsetjenesten alvorlige hendelser til statens helsetilsyn

(<https://www.helsetilsynet.no/tilsyn/varsel-om-alvorlige-hendelser-i-spesialisthelsetjenesten/slik-varsler-spesialisthelsetjenesten-alvorlige-hendelser-til-statens-helsetilsyn/#Hendelserikommunalehelseogomsorgstjenester>)